

[Indenrigsministeren]

findes nogen udenlandske adoptivbørn på forslaget. Dette forhold må antages at være den væsentligste grund til, at de 3 årlige naturalisationslove i dette folketingsår kun vil komme til at omfatte i alt 1.785 personer, medens indfødsretslovene i forrige folketingsår omfattede 2.783 personer.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketings velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Københavns lufthavnsvæsen.

(Lovforslag nr. L 209. Fremsat 20/4 79. Første behandling 25/4 79. Betænkning 2/5 79. Anden behandling 8/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 126 stemmer mod 21.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om et forebyggelsesråd.
(Lovforslag nr. L 203. Fremsat 22/3 79. Første behandling 3/4 79. Betænkning 3/5 79. Anden behandling 8/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 113 stemmer mod 21; 5 stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Personfradrag for pensionister og forhøjelse af gebyrer).

(Lovforslag nr. L 116. Fremsat 14/12 78. Første behandling 16/1 79. Betænkning 25/4 79. Anden behandling 8/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 125 stemmer; 14 stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af:

Forslag til lov om kemiske stoffer og produkter.

(Lovforslag nr. L 79. Fremsat 17/11 78. Første behandling 29/11 78. Betænkning 27/4 79. Anden behandling 2/5 79. Tillægsbetænkning 3/5 79).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Therkel Christensen (CD):

Jeg skal kort på forslagsstillernes vegne anbefale, at man stemmer for det stillede ændringsforslag.

Miljøministeren sagde ved dette lovforslags anden behandling, at man ikke kunne forvente, at vi nu havde fået en hundrede procent rigtig lovgivning. Deri er vi stort set enige, og derfor mener vi, at alene det begrundet et ændringsforslag om, at loven skal optages til revision senest i folketingsåret 1981-82.

Hr. Arne Bjerregaard fra kristeligt folkeparti mente, at lovforslagets videre behandling burde have været udskudt til efter vedtagelsen af EF-direktivet på dette område, og heri var vi heller ikke uenige.

Det er nogle af årsagerne til, at dette ændringsforslag er stillet, og vi anbefaler altså ændringsforslaget til vedtagelse.

Maisted (FP):

Fremskridtspartiet kan støtte dette ændringsforslag. Som den ene af forslagsstillerne sagde, så er det jo udtryk for mistillid til denne lovgivning. Vi har ikke noget imod at stemme for, at den kommer til revision. Vi er blot ikke medforslagsstillere, fordi man jo kan tage en hvilken som helst lov op til behandling her i folketinget, når man ønsker det.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Her kan godt være lidt mere stille, og man hører gennemgående bedre taleren, når man vender ansigtet mod ham.

Fogh Rasmussen (V):

Jeg skal kun ganske kort sige, at venstre ikke kan støtte det ændringsforslag, der er stillet af de konservative og centrum-demokraterne.

Der er for ændringsforslaget anført to begrundelser, for det første den manglende vedtagelse af EFs 6. ændring til 1967-direktivet. Der må jeg henvise til den bemærkning, der er gjort i betænkningen, hvor miljøministeren har givet tilsagn om at forelægge udvalget de overvejelser, der kunne være med hensyn til de praktiske, de administrative og de økonomiske konsekvenser, hvis der imod

forventning ikke skulle ske en ændring af 1967-direktivet.

Der anføres for ændringsforslaget endvidere den begrundelse, at forslagsstillerne under alle omstændigheder finder, at loven bør tages op til revision i det foreslåede folketingsår. Man foreslår en revision i folketingsåret 1981-82. Når man tager i betragtning, at lovens ikrafttrædelse er udskudt til den 1. oktober 1980, så tvivler vi stærkt på, at man i det korte tidsrum, der da bliver, kan nå at indhøste så mange erfaringer, at det kunne være rimeligt at indsætte en revisionsparagraf af denne art.

Vi stemmer derfor imod ændringsforslaget.

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Regeringen er ganske enig med hr. Fogh Rasmussen i argumenterne imod at vedtage ændringsforslaget, og vi vil derfor foreslå, at man afviser det.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 47 stemte for, 97 imod; 2 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Maisted (FP):

Enhver ved, at miljøministeren er imod a-kraft i Danmark, når bare nabolandene ellers har den. Og nu er turen altså kommet til kemiske stoffer og produkter. Forslaget går ud på, at miljøministeren får et tocifret antal beføjelser til at gøre, hvad der passer ham med hensyn til kemiske stoffer og produkter.

Virksomheder i hobetal skal i forvejen klassificere, mærke emballager til et utal af produkter, og brugerne skal for at kunne forstå mærkningen og klassificeringen have nøjagtig de samme håndbøger og lister som påklæberne for at kunne forstå noget af det hele. Det er i sig selv yderst tvivlsomt, om der rundt om i de tusinde hjem og på de tusindvis af arbejdspladser er håndbøger og

[Maisted]

lister til stede, så forbrugerne kan kontrollere, om det nu er de rigtige mærkater, der er på pakken, tuben osv.

Dernæst skal man være sikker på, at forskrifterne overholdes. Det hele er jo ikke meget værd, hvis brugeren ikke mener, det er nødvendigt at tage gummihandsker på, eller finder det ubehageligt at arbejde med kulmaske, eller hvad det nu kan være, og derfor undlader at følge reglementet. Men jeg går ud fra, at det har man selvfølgelig taget højde for med sikkerhedsregler osv. i arbejdsmiljøloven, så vi ikke behøver at nære frygt for, at de ikke bruger disse ting.

Til disse ting, der er indført, kommer altså et anmeldelsessystem, der bygger på internationalt samarbejde. Dette samarbejde betyder, at man i Danmark kun skal undersøge 5-6 nye stoffer om året for alt, hvad der kan tænkes af ulemper for mennesker, og de stoffer kommer selvfølgelig aldrig på markedet.

Skatteyderudgifterne til dette arbejde er beregnet til ca. 6 mill. kr., for det er jo ikke til at vide præcis, hvor lang tid der går, inden det nye stof bliver forkastet. Dertil kommer en udgift for de danske virksomheder på ca. 5 mill. kr. om året.

Men der er yderligere problemer. Fra de øvrige EF-lande kommer der ca. 300 nye stoffer om året. Lande som Vesttyskland og England kan af en eller anden grund ikke lide den danske metode og kan ikke rigtig forhandle sig til rette om den, og derfor kan de ikke blive enige om 6. ændring af 1967-direktivet om et fælles anmeldelsessystem.

Fra at være en international opgave er det derfor blevet en national opgave. Danmark skal klare anmeldelsen af over 300 nye stoffer om året, og det er en international bedrift af rang, for det betyder beskæftigelse i kontrolafdelingerne af mere end 1.000 mennesker, og det betyder selvfølgelig, at bruttonationalproduktet vil stige til nye uanede højder. Men hvad gør man ikke i vanskelige tider!

Men nu skal der jo være balance i tingene, så regeringen forsøger at smugle et direktiv igennem markedsudvalget, der går ud på et fælles anmeldelsessystem for kemiske stoffer og produkter til menneskeføde. Det sorterer ikke under miljøministeren, men landbrugsministeren, og landbrugsministeren har fod på tingene og er enig med sine EF-kolleger om hele proceduren, og jeg går ud fra, at

miljøstyrelsen har godkendt ordningen. Der er selvfølgelig forskel på kemisk industri og landbrug, og der er forskel på miljøministeren og landbrugsministeren, men ikke på anmeldelsessystemet.

Hvis der nu er nogen af flertallet, der imod forventning har tænkt sig at stemme for dette lovforslag, der synes, at der skal være sammenhæng i det, folketinget foretager sig, så vil jeg sige, at de stemmer for et lovforslag, vi senere kommer til at æde i os igen, når landbrugsministerens internationale synspunkt i EF sejrer over miljøministerens nationale synspunkt.

Ole Olsen (SF):

Vi har skrevet i betænkningen, at vi vil vente til tredjebehandlingen med at sige, hvad vi vil gøre.

Vi har et lovforslag, som på den ene side er en harmoniseringslov. Der er også ændringsforslag, vi meget gerne ville have vedtaget, men som er stemt ned, og direkte mangler i lovforslaget er der også. På den anden side må vi erkende, at der er nogle ganske reelle fremskridt deri, og det fører efter svære overvejelser til, at vi vil undlade at stemme.

Annelise Gotfredsen (KF):

Vi må naturligvis beklage, at vore ændringsforslag ikke fik tilslutning ved andenbehandlingen. Men vi har dog gennem ændringen af § 8 fået en imødekommeelse af vore synspunkter, og vi må tage til efterretning, at ministeren dog har imødekommet andre af vore synspunkter så meget, at ministeren i betænkningen har lovet ved administrationen af denne lov at være opmærksom på de problemer, som vor industri kan komme ud for i lande, hvor der ikke stilles krav om anmeldelse.

Ministeren har i bemærkningerne i betænkningen også imødekommet vort ønske om at orientere udvalget om mere betydende initiativer, der tages med henblik på udfærdigelse af bekendtgørelser osv. i henhold til loven. Vi havde jo helst set det indføjet i lovteksten, men nu giver dette os dog i hvert fald mulighed for nøje at følge udviklingen. Vi kommer ikke uden om, at miljøforanstaltninger, også denne lovgivning, virker restriktivt på den frie udfoldelse og konkurrence,

[Annelise Gottfredsen]

og administrationens smidighed er af altovervejende betydning for befolkningens forståelse for disse forholdsregler. Vi mener imidlertid, at en regulering på disse områder er nødvendig, og vi kan stemme for lovforslaget.

Therkel Christensen (CD):

Jeg skal først udtrykke sympati for den nye miljølov, men i CD har vi stadig nogle betænkeligheder. Vi havde ved anden behandling stillet ændringsforslag til § 49, hvorefter adgang til privat område – også for politiet – ikke ifølge denne lov kan foregå uden retskendelse. Det lykkedes os ikke at få dette ændringsforslag igennem. Det betyder altså, at man nu med denne lov i hånden kan komme ind på privat område uden retskendelse med politiets hjælp. Konsekvensen heraf er, at CD ikke kan stemme for lovforslaget trods nok så megen sympati for indholdet i dette, og det betyder, at gruppens flertal vil undlade at stemme.

Karl Møller (DKP):

Når kommunisterne stemte imod den revisionsbestemmelse, som lå i ændringsforslaget, så skyldes det først og fremmest, at vi ikke på nogen måde ønsker en revision af denne lov. Vi ønsker den faktisk et så kort liv som overhovedet muligt.

Hermed har jeg allerede afsløret, at vi vil stemme imod dette nye lovforslag. Det vil vi, fordi det efter vores mening er en dårlig lov og det også er en farlig lov. Hvis man bare tager den for dens pålydende, så er der jo mange passager, som ser pæne og tilforladelige ud, men netop når det drejer sig om miljølovgivning, så ved vi af erfaring, at den praktiske virkelighed ser noget anderledes ud end selve de gode formål og den pæne udformning, som ligger i lovene.

Det er en dårlig lov, fordi den ikke imødekommer det enorme behov, der faktisk er, for en systematisk registrering og kontrol med de efterhånden 70.000 stoffer, som i dag bruges i produktionen og på landets arbejdspladser, og de mange, som hvert år kommer til. Mange tusinde af disse stoffer er kemikalier, hvis indvirkning såvel på det ydre miljø, på plante- og dyrelivet, som på den menneskelige organisme vi kun ved lidt eller ofte slet ingenting om, og loven gør faktisk intet

for at samordne og koordinere den viden, som vi allerede nu har på området.

Det er også en dårlig lov, fordi den i ét og alt er tilpasset erhvervslivets ønsker. Der tages større hensyn til virksomhedernes profitkrav, end der tages til den menneskelige sundhed og sikkerhed ved omgangen med disse kemikalier. Det ser man af, at der i praksis først gribes ind, når skaderne er sket og konstateret. For at sige det hårdt og brutalt med ordene fra en aktiv miljøkonsulent i fagbevægelsen, så skal der faktisk noget nær lig på bordet, før denne lov træder effektivt i funktion.

Jeg tror, at miljøministeren udmærket er klar over, at det ikke er en særlig god lov, at det er en utidssvarende lov, han her får vedtaget. Den indfrier på ingen måde de krav og ønsker, som han selv og miljøstyrelsen må have til en så vigtig ny lovgivning. Men det er åbenbart den pris, som man på den ene side må betale for EF-medlemskabet, som jo ensretter og harmoniserer dette lovområde ned på et niveau, som dansk fagbevægelse og forbruger- og miljøorganisationerne er klare modstandere af, og det er vel også den pris, som man på den anden side må betale for regeringsmakkerskabet med et parti, som står for erhvervslivets interesser i forbindelse med denne lov, og som faktisk har fået alle sine intentioner igennem.

Det er ikke længere siden end i mandags, at en stor miljøkonference indkaldt af Arbejdernes Fællesorganisation i København i en udtalelse vendte sig imod principperne i denne lov og dermed gik ind for alle de krav og alle de ønsker, som lå i vores ændringsforslag, om forhåndsgodkendelse, fuldstændig varedeklaration og om en lovgivningsmæssig uafhængighed af EF på dette område. Ingen af disse ting er jo tilgodeset i denne lov.

Jeg tror faktisk, at mange socialdemokratiske folketingsmedlemmer, i hvert fald de, der har rod i fagbevægelsen, med den største ulyst stemmer ja til dette lovforslag. Det gælder dem, som kender til den store indsats, som ikke mindst igennem de sidste 10 år er gjort fra mange aktive organisationers side for at motivere medlemmerne til større opmærksomhed over for de mange miljøfarer, og som må kæmpe ganske urimelig hårdt med arbejdsgivere om helt selvfølgelige ting som bedre sundhed og sikkerhed i arbejdslivet på grund af en til dels utilstrækkelig lov-

[Karl Møller]

givning og ikke mindst på grund af en alt for eftergivende praktisering af lovgivningen, som den er i dag. Jeg tror faktisk, at mange af disse medlemmer stemmer imod deres overbevisning, og jeg vil da opfordre dem til at besinde sig her i den ellefte time og afvise dette lovforslag, som netop giver den falske tryghed, som miljøministeren brugte som argument imod vores ændringsforslag om forhåndsgodkendelsesprincippet.

Der er ingen tvivl om, at dette forslag vil blive fremstillet som en stor landvinding. Det mener vi faktisk er farligt, fordi det vil give alle de mennesker, som har normal tiltro til, hvad ministre og andet godtfolk siger, en falsk tryghed. Det er en kendsgerning, at dette forslag ikke løser de afgørende og fundamentalt vigtige problemer, som skal løses i forbindelse med en sådan lovgivning. Det er altså årsagen til, at vi vender os imod dette forslag.

Waldorff (VS):

Som det allerede er blevet sagt af hr. Ole Olsen, så nedstemte man de ændringsforslag, som SF og VS havde stillet til lovforslaget ved andenbehandlingen. Det var ændringsforslag, som ville have betydet, at man havde fået bare nogenlunde forsvarlige basisundersøgelser af de nye stoffer, der skal markedsføres. Det ville have betydet, at man havde fået en registrering og en anmeldelse over en forholdsvis kort årrække af de stoffer og produkter, som allerede er på markedet. Først og fremmest ville disse ændringsforslag have betydet, at man havde styrket de muligheder, som arbejdspladser, som forbrugere, som miljøbevægelser har for at gøre noget ved det enorme problem, som kemikalierne udgør for vort samfund.

Vi havde lagt vægt på bl. a. at sikre en klageadgang, som ikke er sikret med denne lov, uanset hvad man har af pæne hensigtsrklæringer. Vore ændringsforslag sigtede også på at få en ændring af det miljøankenævns, som har afsløret sin absolutte partiskhed i forhold til miljøspørgsmål, og de gik endelig på at få brudt den tavshedspligt, som forhindrer, dels at de mennesker, som skal have med stofferne at gøre, dels at de videnskabelige institutioner, som kunne være en støtte for disse mennesker, får de oplysninger, som er nødvendige for at kunne lave en kortlæg-

ning og en analyse af de stoffer, som kommer på markedet, og som findes på markedet.

Jeg mener godt, at man kan sige, at der vil være visse fordele ved, at dette lovforslag bliver gennemført. Det skulle ligge i den anmeldelsesordning, som jo i hvert fald sikrer, at de danske myndigheder får kontrol med 5 nye stoffer om året, og det er jo også en slags fordel. Men vi har altså lagt vægt på – det synes jeg er meget vigtigt – at den EF-harmonisering, som bliver gennemført med denne lov, betyder, at kemikalielovgivningen bliver fastlåst, at man her får et lovgivningsapparat, som det vil være meget vanskeligt at rokke ved for de arbejdere, som står over for konkrete problemer, eller de miljøbevægelser, som konstaterer, at bestemte stoffer udgør en fare for miljøet. Man har med andre ord med denne lov fået en fastlåsning og et instrument, som kan bruges imod de bevægelser, som ellers er ved at gøre nogle erobringer, at styrke kontrollen med miljøet. Vi må altså gå imod denne lov, fordi der ligger en harmonisering deri, som fastlåser kemikalielovgivningen.

Vi mener også, man skal gøre sig klart, at formålet fra EFs side ikke i første omgang er miljøbeskyttelse. Formålet er helt klart at opnå harmonisering med fjernelse af de såkaldte tekniske hindringer for handel over grænserne. Det er simpelt hen et spørgsmål om at skabe et ensartet marked for kemikalierne i første omgang. Det viste sig bl. a. i de diskussioner, der har været omkring, hvilke krav man skulle stille til basisundersøgelserprogrammet ved anmeldelse af nye stoffer. Det er ikke diskuteret færdigt, vi ved faktisk endnu ikke i dag, hvad der kommer ud af det, men vi ved, at Vesttyskland har taget forbehold over for nogle meget centrale dele i basisundersøgelserprogrammet, og vi ved, at Vesttyskland satser enormt meget på i dette tilfælde at beskytte sin meget store kemikalieindustri.

Jeg synes, man skal se i øjnene, hvad det er, man har at gøre med, når man laver en lov, som kæder vores miljøbeskyttelse sammen med de interesser, som den vesttyske kemikalieindustri har. Det er meget afgørende for vurderingen af, hvordan den lov vil komme til at virke. Vores opfattelse er, at den helt klart vil blive brugt til at bremse den stigende kontrol, som ellers er i gang på

[Waldorff]

arbejdspladser og i miljøbevægelser, og den indsats, som bliver gjort imod de farlige stoffer og produkter, og derfor vil vi stemme imod den.

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg anser dette lovforslag for et vigtigt fremskridt i dansk miljøpolitik, og jeg er derfor glad for, at det her ved tredje behandling får så bred en opbakning, som det vil vise sig ved afstemningen. Det er jo kun yderfløjene, der går imod lovforslaget. Det er typisk, at man forsøger at mistænkeliggøre motiverne bag lovforslaget fra begge, både fra yderste højre og fra yderste venstre, men med modsat fortegn.

Jeg synes, det er at gå lidt vel vidt i sin mistænkeliggørelse, når hr. Karl Møller oven i købet vil insinuere, at der skulle være socialdemokrater, der i denne situation stemmer mod deres overbevisning. Jeg kan oplyse, at der er fuld enighed i den socialdemokratiske gruppe om at stemme for dette lovforslag.

Jeg vil gerne sige til hr. Waldorff, der var meget utilfreds med forslaget og fortsætter mistænkeliggørelsen af det, at den tavshedspligt, han omtaler, omfatter udtrykkeligt ikke problemet om stoffets giftighed, og det er jo det, det er vigtigt at have åbenhed om.

Men som sagt, jeg vil gerne takke for til slutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 91 stemmer mod 43; 13 stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om bygningsfredning.

(Lovforslag nr. L 88. Fremsat 29/11 78. Første behandling 12/12 78. Betænkning 4/5 79).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Svend Andersen (S):

Når der her ved anden behandling af dette lovforslag er stillet forholdsvis få ændringsforslag og samlet et bredt flertal for lovforslaget, så er forklaringen nok den, at lovforslaget har været godt gennemarbejdet, og at der er givet afklarende svar på mange af de rejste spørgsmål.

Lovforslaget drejer sig jo først og fremmest om den egentlige bygningsfredning, men ud over den egentlige bygningsfredning har der i kommunerne i de senere år været udført et stort bymiljø- og bybevaringsarbejde, og det er et arbejde, hvor kommunerne har fået en værdifuld bistand fra nationalmuseet. Efter lovens gennemførelse overgår også denne del af arbejdet til miljøministeriet. Jeg har derfor bemærket med glæde, at ministeren over for udvalget har givet udtryk for, at der fra de centrale bygningsfredningsmyndigheder fortsat vil blive ydet en sagkyndig bistand til kommunernes bevaringsarbejde.

Jeg er også tilfreds med den overgangsordning, der her er blevet fastsat for de fredede bygninger.

Jeg kan oplyse, at vi vil stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag, det er nr. 6, 7, 9, 10 og 12. I ændringsforslag nr. 6 fastslås det, at også bygninger fra før 1536 bliver omfattet af de overtagebestemmelser, som gælder for øvrige bygninger, og vi finder, at det er en rimelig ordning. Ændringsforslag nr. 9 betyder, at de almindelige krav om retskendelse ifølge retsplejeloven bliver gældende også i tilfælde, hvor bygningsfredningsmyndighederne nægtes adgang til bygningen. I ændringsforslag nr. 10 og nr. 12 fastsættes datoen for lovforslagets fremsættelse som skæringspunktet for henholdsvis ansøgning om nedrivningstilladelse og for, hvornår ejerlejligheder kan udstykkes efter bestemmelserne i den nye lov.